

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยครู

นางสาวมณีวรรณ วิโนทัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

i 17001845

๒

OPINIONS CONCERNING THE ROLES OF NURSES IN TEACHERS COLLEGES

Miss Maliwan Winotai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยครู

โดย

นางสาวมะลิวรรณ วิโนทัย

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาหนัน บุญ-หลง

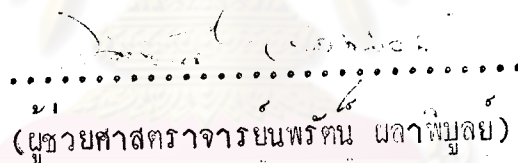
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาควมหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมฐ์ บุญนาค)

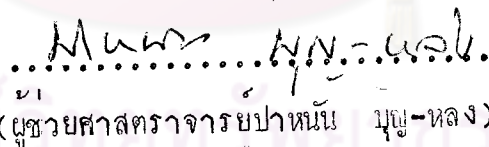
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

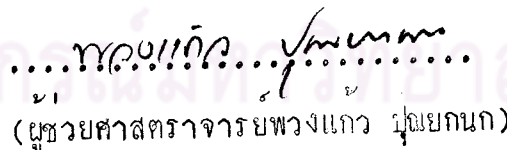
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรศรินทร์ ผลาพิบูลย์)

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาหนัน บุญ-หลง)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงแก้ว บุญยกนก)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยครู
ชื่อนิสิต นางสาวมะลิวรรณ วิโนทัย
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานัน บุญ-หลง
ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มี
บทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยครู ตามสภาพที่เป็นจริงและความต้องการ ใน 4
ด้าน คือ ด้านการบริหารและการพัฒนาสุขภาพ ด้านการสอนสุขภาพและการให้คำแนะนำ
ด้านการให้บริการพยาบาลและการป้องกันโรค และด้านการติดตามให้ความช่วยเหลือ
เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างวิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาในวิทยาลัยครู 6 แห่ง ซึ่งทำการสุ่ม
กลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 421 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามชนิดอัตราส่วนให้ค่า (Rating - Scale) ซึ่งผู้วิจัยได้
สร้างขึ้นเอง และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต จำนวน 22 คน ได้ค่า
ความเชื่อมั่นตามวิธีของฮอยท์ (Hoyt's Analysis of Variance), 90 การวิเคราะห์ขอ-
มูลโดยหาค่าร้อยละ มีดัชนีเลขคณิต ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์
ความแปรปรวนและทดสอบหาค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้วด้วยวิธีเอส (S-Method)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยครู ตามสภาพ

ที่เป็นจริงและตามความต้องการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า "ความคิดเห็นของนักศึกษาตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครูตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน"

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยครูแต่ละแห่งตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครู ตามสภาพที่เป็นจริง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน 3 ด้านคือ ด้านการบริหารและการพัฒนาสุขภาพ ด้านการสอนสุขศึกษาและการให้คำแนะนำ และด้านการให้บริการพยาบาลและการป้องกันโรค ส่วนบทบาททางด้านการติดตามให้ความช่วยเหลือ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า "ความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยครูแต่ละแห่งตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครูตามสภาพที่เป็นจริงในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน" ยกเว้นบทบาททางด้านการติดตามให้ความช่วยเหลือ ซึ่งรับสมมติฐานดังกล่าว

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยครูแต่ละแห่งตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครูตามความต้องการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เฉพาะด้านการสอนสุขศึกษาและการให้คำแนะนำ ส่วนอีก 3 ด้านคือ ด้านการบริหารและการพัฒนาสุขภาพ ด้านการให้บริการพยาบาลและการป้องกันโรค และด้านการติดตามให้ความช่วยเหลือ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งรับสมมติฐานที่ว่า "ความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยครูแต่ละแห่งตอบทบทวนของพยาบาลในวิทยาลัยครูตามความต้องการในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน" ยกเว้นบทบาททางด้านการสอนสุขศึกษาและการให้คำแนะนำ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานดังกล่าว

4. ความคิดเห็นของนักศึกษาในวิทยาลัยครูที่เปิดสอน ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี ตอบทบทวนของพยาบาลในวิทยาลัยครู ตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เฉพาะตามสภาพที่เป็นจริง ด้านการให้บริการพยาบาล และการป้องกันโรค ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นไม่มีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงสนองสมมติฐานที่กล่าวว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาใน
วิทยาลัยครูฯ ระดับ คือระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีที่จบพบาของพยาบาล
ในวิทยาลัยครูตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน" ยก
เว้นด้านการให้บริการพยาบาลและการป้องกันโรค ซึ่งรับสมมติฐานดังกล่าว

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions Concerning the Roles of Nurses in Teachers
 Colleges
Name Miss Maliwan Winotai
Thesis Advisor Assistant Professor Parnun Boon -Long
Department Nursing Education
Academic Year 1980

ABSTRACT

The purpose of this study was to compare the students' opinions concerning the roles of nurses in teachers colleges regard to their requirement in an ideal and a real situation. The four aspects of the nursing practice roles were nursing administration and health development, health education and health counseling, nursing service and prevention of diseases and follow -up for further help. Comparision of the opinions in the difference groups of colleges in the diploma level and baccalaureate level were also studied. There are 421 students from six teachers colleges were selected by a simple random sampling method. The rating-scale questionnaires were developed by the researcher, and a pre -test with 22 students from Suandusit Teachers College. The reliability of the questionniare was ,90 by using Hoyt's analysis of variance. The data were analysed by various statistical methods such as percentages, arithmetic mean, standard deviation, t- Test, analysis of variance and S-Method.

The Major Findings :

1. There was statistically significant difference at the .01 level on the students' opinions concerning the roles of nurses in teachers

colleges regard to their nursing practice requirement under an ideal and a real situation in all aspects. The statement of hypothesis: "there is no statistically significant difference on students' opinions concerning the roles of nurses in teachers colleges regard to their nursing practice requirement under an ideal and a real situations on each aspect." was not retained.

2. Comparing the students' opinions in each college concerning the roles of nurses ⁱⁿ nursing practice in teachers colleges in a real situation, there were statistical significant differences at the .01 level in the aspects of nursing administration and health development, health education and health counseling, nursing service and prevention of diseases, but there was no statistically significant difference in the aspect of follow - up for further help. Therefore, the hypothesis: "there is no significant difference of the students' opinions in each college concerning the role of nurses in nursing practice in teachers colleges in a real situation," was retained for the three aspects and was not retained for the aspect of follow - up for further help.

3. Comparing the students' opinions in each college concerning the roles of nurses in nursing practice in teachers colleges in an ideal situation, there was statistically significant difference at the .01 level in the aspects of health education and health counseling, but there were no statistically significant differences in three aspects in health administration and health development, nursing service and prevention of diseases, and follow - up for further help. Therefore the hypothesis, "there is no significant difference on the students' opinions in each college concerning the roles of nurses in nursing practice in teachers

colleges in an ideal situations," was retained for the three aspects but was not retained for the aspect of health education and health counseling.

4. Comparing the students' opinions in the difference groups of colleges, at the diploma and baccalaureate levels, there were no statistically significant differences at the .01 level in all aspects in an ideal situation and three aspects in real situation, but there was statistically significant difference at the .01 level only in the aspect of nursing service and prevention of diseases in the real situation. The hypothesis, "there is no significant difference on the students' opinions in the difference groups of colleges, in the diploma and baccalaureate levels concerning the roles of nurses in teachers colleges regard to their requirement in an ideal and a real situation in each aspect," was retained for all ideal situation and the three aspects of the real situation except the aspect of nursing service and prevention of diseases.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

๒

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานัน บุญ - หลง อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำปรึกษาและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพรัตน์ ฉลาพิบูลย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงแก้ว ภูณยกนก ที่ได้ให้กำลังใจและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอธิการบดีวิทยาลัยครูต่าง ๆ อาจารย์ ตลอดจนพยาบาลประจำวิทยาลัยและทุก ๆ ท่านที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือให้การทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

มะลิวรรณ วัณทัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๗

กิตติกรรมประกาศ ๘

รายการตารางประกอบ ๙

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 8

แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย 9

ขอบเขตของการวิจัย 10

ข้อตกลงเบื้องต้น 11

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย 11

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 11

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 15

2 บรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง 14

แนวความคิดเกี่ยวกับบทบาท 14

บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาล..... 17

แนวความคิดเกี่ยวกับพยาบาลวิชาชีพ 24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	บทบาทและความรับผิดชอบของพยาบาลโรงเรียน.....	29
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	46
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	84
	สรุปผลการวิจัย	85
	อภิปรายผล	91
	ขอเสนอแนะ	99
	บรรณานุกรม	103
	ภาคผนวก ก.	109
	ภาคผนวก ข.	116
	ภาคผนวก ค.	126
	ประวัติผู้เขียน	142

รายการตารางประกอบ

ตารางที่ ๒

หน้า

1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา.....	54
2	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่ได้เข้ามาศึกษาในวิทยาลัย- ครูแห่งนั้น ๆ.....	55
3	จำนวนนักศึกษาที่เคยใช้บริการพยาบาลและทราบว่ามีพยาบาล ประจำวิทยาลัย	56
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครูตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในด้าน การบริหารและการพัฒนาสุขภาพ	57
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครูตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในด้าน การสอนสุขศึกษาและการให้คำแนะนำ	59
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครูตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในด้าน การให้บริการพยาบาลและการป้องกันโรค	62
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาตอบทบทวนของพยาบาล ในวิทยาลัยครูตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในด้าน การติดตามให้ความช่วยเหลือ	65
8	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ตามสภาพที่เป็นจริง และตามความต้องการในแต่ละด้านด้วยค่าที่ ..	67
9	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยครูนครปฐมตามสภาพที่ เป็นจริงและตามความต้องการในแต่ละด้านด้วยค่าที่	68

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่ ๕

หน้า

- 10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยการพยาบาลศรีอยุธยาตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในแต่ละด้านด้วยค่าที่ 69
- 11 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยการพยาบาล ตามสภาพที่เป็นจริงและความต้องการด้วยค่าที่..... 70
- 12 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยการพยาบาลจันทบุรี ตามสภาพที่เป็นจริงและความต้องการในแต่ละด้านด้วยค่าที่..... 71
- 13 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยการศึกษานนทบุรี ตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในแต่ละด้านด้วยค่าที่..... 72
- 14 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยการศึกษานนทบุรีตามสภาพที่เป็นจริงและตามความต้องการในแต่ละด้านด้วยค่าที่... 73
- 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพยาบาลในวิทยาลัยการศึกษานนทบุรีเป็นจริงในวิทยาลัยการทั้ง 6 แห่ง..... 74
- 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง ในด้านการบริหารและการพัฒนาสุขภาพด้วยวิธีเอส..... 76

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 17 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพ
ที่เป็นจริงด้านการสอนสุศึกษาและการให้คำแนะนำ ด้วยวิธีเอส 77
- 18 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพ
ที่เป็นจริงด้านการให้บริการพยาบาลและการป้องกันโรค ด้วยวิธี
เอส 76
- 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความ
ต้องการของนักศึกษา ในวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง 79
- 20 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยความต้องการในด้าน
การสอนสุศึกษาและการให้คำแนะนำ ด้วยวิธีเอส..... 81
- 21 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพ
ที่เป็นจริงระหว่างวิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
และระดับปริญญาตรี ด้วยค่าที 82
- 22 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นตาม
ความต้องการระหว่างวิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับต่ำกว่าปริญญาตรี
และระดับปริญญาตรี ด้วยค่าที 83

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย